

GRAU EN MITJANS AUDIOVISUALS

104132 - GUIONATGE AUDIOVISUAL

Informació general

- Tipus d'assignatura : Bàsica
- Coordinador : Maddalena Fedele
- Curs: Primer
- Trimestre: Tercer
- Crèdits: 6
- Professorat:
 - Juan Carlos Sanchez-marin Sanchez <jsanchezs@tecnocampus.cat>
 - Daniel Rissech Roig <drissech@tecnocampus.cat>
 - Maddalena Fedele <mfedele@tecnocampus.cat>

Idiomes d'impartició

- Català
- Castellà

Tant les pràctiques com la teoria utilitzaran indistintament els idiomes català i castellà.

Competències que es treballen

Específica

- E5_Dissenyar i realitzar un producte audiovisual (format per imatges fixes o en moviment), atenent tant als seus aspectes tècnics com artístics, en tots els seus components
- E10_Aplicar processos, mètodes i tècniques per a desenvolupar la creativitat i la innovació en la realització audiovisual, en el desenvolupament multimèdia i en la programació de videojocs
- E16_Idear, dissenyar, planificar i realitzar una peça audiovisual publicitària des de la conceptualització del seu missatge, l'elaboració del guió, l'estratègia de comunicació i la seva difusió

Bàsiques i Generals

- G4_ Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat
- G5_ Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors, amb un alt grau d'autonomia

Descripció

L'assignatura de **Guionatge audiovisual** forma part del grup d'assignatures de formació bàsica i constitueix una primera aproximació a l'escriptura de guions (principalment de ficció) i a la seva comprensió estructural i narrativa. S'estudien, doncs, les eines bàsiques d'escriptura per a l'audiovisual, la dramatització i s'aprofundeix en la teoria de la narrativa audiovisual. Tot amb la intenció que l'alumne pugui escriure i analitzar films des d'un punt de vista de la trama i de la història que es pretén explicar.

Resultats d'aprenentatge

En acabar l'assignatura l'estudiant o estudianta ha de ser capaç d'obtenir els següents resultats d'aprenentatge generals (RA) i complementaris (RAC):

RA 1: Realització d'un anàlisi crítica d'un guió per a un programa de TV o una pel·lícula (E5, G5, G4)

RA 2: Elaboració del guió d'un curtmetratge (E16, G5)

RAC 1: Establir les bases teòriques i conceptuals sobre els que es desenvolupa la tasca de producció de guions audiovisuals (E5, G5)

RAC 2: Comprendre els recursos narratius bàsics aplicats a l'escriptura de guions. (E5, G5)

RAC 3: Descriure les característiques diferencials dels productes audiovisuals de diferents gèneres. (E5, G5, G4)

RAC 4: Proporcionar les bases metodològiques per a la creació dels diferents personatges d'una producció. (E10)

RAC 5: Aplicar metodologies d'avaluació de la qualitat en productes audiovisuals. (E10)

RAC 6: Analitzar i valorar els diferents elements dramàtics, estètics i ètics essencials per a la redacció de guions. (E16, G5, G4)

RAC 7: Usar adequadament les eines pràctiques i pautes per a la tasca de creació i producció de guions audiovisuals. (E16, G5)

RAC 8: Usar amb fluïdesa processadors de textos aplicats al format de guió. (E16, G5)

RAC9: Identificar les diferències en la representació de gènere dels personatges de ficció. (E10)

Metodologia de treball

Metodologia docent

Les hores **d'aprenentatge no autònom** consisteixen:

- A fer classes teòriques (grup gran) en que s'exposen els continguts generals per assolir els objectius d'aprenentatge corresponents. Convenientment intercalat, es realitzen activitats i seminaris de seguiment individuals o en grups dins la classe. Aquestes activitats acostumen a ser petits problemes o exercicis de comprensió dels continguts que s'estan presentant.

- A discutir, debatre i treballar en grup alguns exercicis i activitats proposades a classe de teoria. Aquesta activitat es desenvolupa a l'aula però amb un grup classe de mida mitjana. Presentació de temes per part dels alumnes i aplicació individual.

- A fer unes pràctiques (grup petit), en laboratoris que disposen dels equipaments necessaris per a la realització de les mateixes. S'aprofiten aquestes activitats per a fomentar la competència de treball en grup.

L'alumne disposa i utilitza com a material de suport, les transparències de l'assignatura que el professorat posa a la seva disposició des del primer dia i a mida que avanci el curs, al campus virtual. Això, permetrà a l'alumne anar a classe havent fet una lectura prèvia dels temes i, a classe, concentrar-se en les explicacions del professor o professora, tot prenent les notes que cregui oportunes per a un estudi posterior. A més disposa del Pla docent detallat publicat: objectius d'aprenentatge per continguts, programació d'activitats d'avaluació, bibliografia i altres recursos en xarxa.

Dins de les hores **d'aprenentatge autònom** es consideren les hores que l'alumne dedica a cercar informació complementària a la xarxa, a fer una lectura prèvia tant dels apunts com de la bibliografia bàsica per a la classe teòrica corresponent, a realitzar exercicis proposats fora de l'aula, i l'estudi de materials complementaris per a la realització de les pràctiques i dels seminaris, redacció dels informes i/o fitxes narratives, resolució de qüestionaris d'autoaprenentatge, estudi i preparació dels exàmens parcials, etc..

L'assignatura s'estructura en 4h/ setmana de sessions de teoria (totalitat d'alumnes) i 2h/setmana de sessions pràctiques de laboratori (grup de pràctiques).

Continguts

Temari

Tema 1: El guió i els mitjans

1.1. Què és un guió

1.2. Tipus de guions

1.3. Característiques dels guions en funció del mitjà i ús

Tema 2: Principis bàsics de la narrativa audiovisual. Estructura i construcció narrativa

2.1. Narrar amb imatges

2.2. Principis bàsics

2.3. El paper del so

2.4. El concepte de Gènere

2.5. Estructura dramàtica/estructura narrativa

2.6. Tipologies de guió

- L'estructura ternària

- L'estructura mítica

2.7. La dramatització

- El conflicte
- La trama: mestre i secundàries

2.8. El disseny argumental

2.9. La narració i el temps. La narració i l'espai

Tema 3: Construcció del guió: format i recursos narratius.

3.1. Fases en la construcció del guió

3.2. Guió literari

- Com escriure'l
- Formats

3.3. Guió tècnic

3.4. Recursos i dosificació d'informació.

3.5. Punt de vista i narrador.

Tema 4: Construcció de personatges i diàlegs

4.1. Tipus de personatges

4.2. La caracterització

4.3. Com donar-los a conèixer

- La identificació
- L'arc de transformació
- Els diàlegs

4.4. Bíblia de personatges

4.5. Principis bàsics del diàleg

Altres recursos:

Filmografia amb títols que treballarem a classe de teoria. A part d'aquests títols es projectaran fragments d'altres films o curts amb la intenció de trobar exemples als conceptes teòrics proposats.

Tales from the script (Fisher, 2009)

Writing Heads: Hablan los guionistas (Suarez, 2013)

Star Wars IV (Lucas,1977). **Pel·lícula obligatòria.**

Toy Story (Lasseter, 1995). **Pel·lícula obligatòria.**

Some like it hot (Wilder, 1959). **Pel·lícula obligatòria.**

Brokeback Mountain (Lee, 2005). **Pel·lícula obligatòria.**

El Verdugo (Berlanga, 1963). **Pel·lícula obligatòria.**

Crematorio [sèrie] (Sánchez-Cabezudo, 2011)

The Apartment (Wilder, 1960). **Pel·lícula obligatòria.**

The Man with the Golden Arm (Otto Preminger, 1955)

Hable con ella (Almodóvar, 2003)

Smoke (Wang, 1995)

The Godfather (Coppola, 1972). **Pel·lícula obligatòria.**

A History of Violence (Cronenberg, 2005)

Altres recursos es podran facilitar durant el curs. Per treballar conceptes i recursos narratius es passaran a classe curtsmetratges de diversos gèneres i temàtiques.

Activitats d'aprenentatge

Les activitats de la part teòrica de l'assignatura es dividiran en examen teòric i seminaris (60% de la nota final de l'assignatura)

1. Examen teòric (50% de la nota final de l'assignatura)

Competències relacionades: G4, G5, E5, E10, E16

Resultats d'aprenentatge relacionats: RAC1, RAC 2, RAC 3, RAC 5, RAC 6, RAC 7

Examen **individual**.

En finalitzar el curs es realitzarà un examen on s'avaluarà el coneixement **de tots** els continguts tractats durant l'assignatura. L'examen pot incloure també preguntes relatives a les sessions pràctiques de l'assignatura, als visionats fets a classe i a les pel·lícules obligatòries. La prova consta d'una part de qüestions (test) sobre conceptes associats als objectius d'aprenentatge de l'assignatura i d'unes preguntes de desenvolupament que pretenen avaluar el nivell de reflexió i d'utilització dels conceptes exposats a l'assignatura per part de l'estudiant. L'estudiant disposa de 2 hores per a la realització de la prova.

Es considera necessària una dedicació adicional de 8 hores d'aprenentatge autònom per preparar l'examen.

2. Seminaris (10% de la nota final de l'assignatura)

Competències relacionades: G4, G5, E5, E16

Resultats d'aprenentatge relacionats: RA1, RAC2, RAC3, RAC6, RAC7

Els seminaris consistiran en dos exercicis teòric pràctics **individuals** a realitzar a l'aula. El professor proposarà un text o un visionat que l'alumne haurà de llegir o veure amb anterioritat a la classe de seminari. Amb aquest coneixement previ es formularan les preguntes o exercicis d'escriptura (sobre format, sobre comprensió dramàtica, sobre personatges, sobre interpretació d'estructura) en el marc de l'aula.

Les activitats de la part pràctica són les següents (40% de la nota final de l'assignatura)

3. Elaborar el guió d'un curtmetratge

Competències relacionades: G4, G5, E5, E16, E10.

Resultats d'aprenentatge relacionats: RA1, RA2, RAC4, RAC6, RAC7, RAC8

Es tracta del grup d'activitats vinculades al projecte final de l'assignatura: El guió literari d'un curtmetratge de ficció.

Els estudiants prepararan aquesta activitat **en grups** de cinc / sis persones amb un material de suport (software CELTX o FADE IN)

En la última sessió s'ha de lliurar la documentació final del curtmetratge editat amb CELTX. Es faran lliuraments parcials durant les sessions prèvies, en base a les especificacions fetes pels docents.

El resultat de l'activitat (dossier del guió) tindrà una ponderació del 75% respecte del total de les activitats pràctiques.

4. Pitching grupal de presentació del projecte

Competències relacionades: G4, G5, E4, E16.

Resultats d'aprenentatge relacionats: RA1, RAC3, RAC6

La última sessió de pràctiques la dedicarem a exposar oralment, en forma de *pitching* professional, totes les històries treballades com si les estiguéssim exposant a un productor de cine. La defensa de cada guió també comptarà a la nota final.

El *pitching* realitzat tindrà una ponderació d'un 25% respecte del total de les activitats pràctiques.

5. Participació optativa i extra: Concurs "Límite 48 Horas" del Calella film festival.

Competències relacionades: G4, G5, E5, E10, E16

Resultats d'aprenentatge relacionats: RA2, RAC1, RAC3, RAC4, RAC6, RAC7, RAC8

Data per determinar que es farà pública al començament del curs. www.calellafilmfestival.com.

Es tracta d'escriure, rodar i muntar un petit curtmetratge de màxim quatre minuts en un cap de setmana.

La participació en el concurs és absolutament optativa. Pot comptar com a puntuació extra fins a un 5%.

Normativa de pràctiques:

- No es convaliden pràctiques per cursos posteriors.

- **Faltes de assistència a pràctiques:** De les 8 sessions de pràctiques programades (grup petit) només es permetrà la no assistència en dos. Cadascuna d'aquestes dues faltes no justificades descomptarà un 0,50 de la nota final de les pràctiques fins a un màxim d'1 punt. A la tercera falta no justificada de forma correcta i oficial l'alumne tindrà un NP en pràctiques, i per tant, no podrà superar l'assignatura ni en la convocatòria ordinària ni a la convocatòria extraordinària (al tractar-se d'un NP).

- Per a cada activitat, els docents informaran de les normes i condicions particulars que la regeixin, inclosos els terminis i els medis de lliurament.

- No s'acceptaran lliuraments fora dels terminis que s'indiquin i mitjançant medis no especificats en les normes.

- Les activitats individuals pressuposen el compromís de l'alumnat de realitzar-les de manera individual. Es consideraran suspeses totes aquelles activitats en què l'estudiant no compleixi aquest compromís. Igualment, les activitats que s'hagin de realitzar en grup pressuposen el compromís per part de l'alumnat que l'integra de realitzar-les en el si del grup. Es consideraran suspeses totes aquelles activitats en què el grup no hagi respectat aquest compromís. La responsabilitat dels resultats del treball és del grup, i no de les individualitats que el componen.

- Les activitats lligades a les sessions pràctiques de l'assignatura es duran a terme als laboratoris, tot i incloure també treball autònom dels estudiants fora de

l'horari de classe.

- En tots els treballs s'hauran d'identificar clarament les dades relatives a l'assignatura així com a l'activitat específica i el/s autor/s (en ordre alfabètic).
- Tant a les redaccions com a les presentacions es tindrà en compte tant el contingut com la forma, inclosa l'ortografia. Les errades ortogràfiques, sintàctiques i lexicals es penalitzaran segons els criteris indicats a cada activitat. Els treballs que no compleixin uns requisits mínims a nivell formal no seran avaluats, per tant es puntuaran amb zero punts.
- Qualsevol activitat no lliurada es puntuarà amb zero punts.
- Qualsevol activitat on es detectin còpia i/o plagi es puntuarà amb zero punts.
- Qualsevol activitat que no compleixi els requisits especificats a les normes es puntuarà amb zero punts.

Sistema d'avaluació

L'apartat teòric de l'assignatura (60% de la nota final) serà avaluat mitjançant un examen teòric, que s'especifica a l'apartat "Activitats", i constitueix el 50% de l'assignatura i del seminaris que constitueix el 10% del total de l'assignatura.

L'apartat pràctic de l'assignatura (40% de la nota final), que s'especifica a l'apartat "Activitats", serà avaluat mitjançant la presentació del dossier de guió de curtmetratge (30%), i el *pitching* corresponent (10%).

Sistema de qualificació (avaluació)

1/ Qualificació ordinària

Requisits mínims: Cal obtenir (Nteoria \geq 5 i Npràctiques \geq 5) per poder accedir a la qualificació ordinària de l'assignatura. Això vol dir que s'han de tenir aprovades les dues parts per separat per poder aprovar l'assignatura. Es dona, això sí, l'oportunitat a la recuperació d'anar només amb la part suspesa.

La Nota final s'obté de la següent ponderació de les qualificacions parcials (en el cas d'haver aprovat pràctiques i teoria):

$$\begin{aligned} N_{\text{Final}} &= 0.6 N_{\text{Teoria}} + 0.4 N_{\text{Pràctiques}} \\ N_{\text{Teoria}} &= 0.5 N_{\text{Examen}} + 0.1 N_{\text{Seminaris}} \\ N_{\text{Pràctiques}} &= 0.75 N_{\text{Dossier}} + 0.25 N_{\text{Pitching}} \end{aligned}$$

Npràctiques s'obté de la mitjana ponderada de les activitats de caràcter pràctic realitzades durant el curs (Guió d'un curtmetratge i *pitching* grupal)

NSeminaris consisteix en l'avaluació de diferents activitats individuals (2) realitzades durant el curs dins de l'aula.

2/ Qualificació de Recuperació

En cas de no superar els requisits mínims per a una qualificació ordinària, l'alumne podrà recuperar la nota de la part no superada (Nteoria o Npràctiques).

Requisits mínims: És necessari haver obtingut una qualificació diferent a No Presentat en la part a recuperar.

Els seminaris NO es podran recuperar. La prova de recuperació de la part teòrica (60%) consistirà en un examen teòric que contindrà qüestions relatives a la teoria + qüestions sobre visionats + qüestions sobre els seminaris. La prova de recuperació de la part pràctica (40%) farà referència a qüestions relatives a la part pràctica de l'assignatura. Per recuperar la part pràctica es demanarà a l'alumne l'elaboració i correcció del dossier suspès o una prova individual concreta que es donarà a conèixer abans de la data de recuperació.

La nota vàlida per a calcular la NFinal serà sempre la obtinguda en aquesta Recuperació, perdent així el dret a la qualificació anterior.

Cada falta d'ortografia descompta 0,25 en treballs fets a classe i 0,5 en treballs fets a casa.

Recursos

Bàsics

Bibliografies

- Aranda, D. De Felipe, F. Icart, P. Pujol, C. Cómo construir un buen guion audiovisual. Barcelona: Ed.UOC 2006
- Comparato Doc. De la creación al guión. IORT
- Cruz, Coral. Imágenes narradas. Ed.Laertes, 2014
- Davis, R. Escribir guiones: desarrollo de personajes. Paidós. Barcelona 2004
- Fernández Díaz, Federico. Arte y técnica del guión. Ed. UPC; Col. Temas Audiovisuales
- Field Syd. El Libro del Guión . Plot Ediciones 1995
-

García Márquez, G. *Cómo se Cuenta un cuento*. Debolsillo. Barcelona 2003

- McKee, R. *El diálogo*. Editorial Alba. Colección Fuera de Campo. Barcelona, 2018.
- McKee, R. *El guion*. Ed. Alba. Barcelona, 2009
- Vanoye, Francis. *Guiones modelos y modelos de Guión. Argumentos clásicos y modernos en el cine*. 1996. Ed. Paidós, Barcelona

Complementaris

Bibliografies

- Balló, J.; Pérez, X. (1995). *La llavor immortal: els arguments universals en el cinema*. Barcelona: Empúries.
- Chion Michel. *Como se escribe un guión*. Ed. Catedra Madrid
- Crowe, Cameron. *Conversaciones con Billy Wilder*. Madrid 2012. Alianza Editorial
- Daniel Tubau. *Las Paradojas del guionista*. Alba ed
- Mamet, David . *Los tres usos del cuchillo. Sobre la naturaleza y la función del drama*. 2015. Ed. Alba
- McGilligan, Pat. *Backstory. Conversaciones con guionistas (1,2,3,4)*. Madrid 1993 hasta 2007. Ed. Plot